

Årsmelding for Nasjonalmuseet 2021

Ansvarlig utgiver: Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Redaktør: Eirik Kydland

For- og baksidedfoto: Montering av Christian Skredsvigs *Menneskesønnen* (1891) i det nye Nasjonalmuseet. Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Design: Anne Andresen, 2022

Innhold

Hilsen fra styreleder	4
Direktørens forord	5
Utstillinger i 2021	6
Besøksstall	8
Årsberetning for Nasjonalmuseet 2021	9
Noen høydepunkter fra året	20
Et utvalg nyervervelser i 2021	32
Årsregnskap 2021	35

Hilsen fra styreleder

2021 var et år for milepæler. For første gang ble kunst tatt inn i det nye Nasjonalmuseet og kunstverk montert for utstillinger. Bygget ble forsiktig åpnet for publikum ved at biblioteket åpnet og gjennom omvisninger mens ferdigstillelsen pågikk.

Det var med glede og stolthet jeg tiltrådte som styreleder for Nasjonalmuseet 1. juli 2021. Siden den gang har jeg gjort meg kjent med museet, det flotte nye bygget, den fantastiske samlingen, og de særdeles dyktige og hardtarbeidende ansatte.

Jeg er svært imponert over arbeidet som ble gjort i 2021. Dette året begynte Nasjonalmuseet på siste etappe frem mot åpning av det nye museumsbygget juni 2022, med kunstinntak, montering, ferdigstillelse, intense forberedelser til åpningsarrangementer og en ny hverdag i et åpent museum.

Samtidig ble det gjennomført et imponerende utstillingsprogram med «Kunsten kommer hjem», der fem samarbeidsutstillinger og to turneer tok kunst fra samlingen ut til publikum over hele landet. Covid-19-pandemien satte fortsatt sitt preg på den type publikumsaktiviteter, men heldigvis kunne hele programmet for 2021 la seg gjennomføre etter planen.

Årets innsats har lagt et meget godt grunnlag for en vellykket åpning av det nye Nasjonalmuseet. Jeg vil berømme alle museets medarbeidere for en imponerende innsats i et krevende og meget spesielt år.

Nå ser vi alle med forventning frem mot åpningen 11. juni 2022.

Maria Moræus Hanssen
Styreleder

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Direktørens forord

2021 har vært et ekstraordinært år i Nasjonalmuseets historie. I april kunne vi endelig begynne å ta kunst inn i det nye museet, i mai startet monteringen av samlingspresentasjonen, og i august åpnet vi biblioteket for publikum. Dette var alle små historiske øyeblikk, steg i retning av åpningen av det nye museet. I juni kunne vi, etter år med usikkerhet og utsettelse på grunn av forsinkelser i Statsbyggs byggeprosjekt, endelig fastsette en åpningsdato for det nye museet: 11. juni 2022!

Ferdigstillelsen av bygget og utstillingene, og forberedelsene til åpning, har opptatt våre medarbeidere hele året. Omtrent 400 000 kunstgjenstander skal flyttes inn i det nye museet. Cirka 6 500 verk skal monteres i samlingspresentasjonen, i tillegg til åpningsutstillingen «Jeg kaller det kunst». 54 600 kvadratmeter skal flyttes inn i og klargjøres før åpning. Dette er et enormt arbeid som krever en historisk innsats av museets ansatte.

Samtidig har vi gitt publikum et solid tilbud. Da det mot slutten av 2020 ble klart at åpning av det nye museet måtte utsettes til 2022, bestemte vi oss raskt for at vi måtte finne måter å bringe kunsten ut til publikum i ventetiden. Det ble til «Kunsten kommer hjem», et omfattende utstillingsprogram over hele landet.

Vi tok med *Brudeferd i Hardanger* på norgesturné, sendte kjente og kjære verk fra samlingen til steder der de har lokal tilhørighet, samarbeidet med fire museer om utstillinger med kunst fra museets samling, og inviterte publikum til omvisninger i det nye museet mens det ble ferdigstilt. I tillegg hadde vi utstillinger på Nasjonalmuseet – Arkitektur og på turné, og flere andre fysiske og digitale arrangementer.

Jeg er svært imponert og takknemlig over at vi fikk til dette, samtidig med forberedelsene til åpning av det nye museet, og mens pandemien fortsatt la begrensninger og skapte uforutsigbarhet. I Nasjonalmuseets visjon står det at vi skal gjøre kunsten tilgjengelig for alle - og hver enkelt. Om vi ikke nådde alle Norges innbyggere i 2021, tok vi i hvert fall noen lange skritt i den retningen.

På den administrative siden har det også vært høy aktivitet. Vi har gjort mye for å forberede organisasjonen på det nye livet i et nytt museum med nye satsninger, ny oppmerksomhet og nye forventninger. Museet har blant annet fått nytt lønns- og personalsystem, nytt arkivsystem, utviklet en mangfoldstrategi og blitt Miljøfyrtårn-sertifisert.

I 2022 skal vi endelig åpne det nye Nasjonalmuseet. Det blir en begivenhet for hele Norge, og for kunst og kultur internasjonalt. Vi gleder oss til å åpne et museum i verdensklasse, og gjøre hele Norges kunstsamling tilgjengelig for publikum.

Vi sees i 2022!

Karin Hindsbo
Direktør

Foto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørkli

Utstillinger i 2021

NASJONALMUSEET – ARKITEKTUR¹

«Ola Mørk Sandvik – en norsk Bauhaus-elev»

1. oktober 2019–30. juni 2021

«Bevegelser i betong. Arkitekten Erling Viksjø og kunstnerne»

26. mai–5. september 2021

«Fire hus. Fire kvinner. Beate Hølmebakks arkitektur basert på litterære skikkelser»

26. mai–31. oktober 2021

«Girjegumpi. Samisk arkitekturbibliotek»

15. oktober 2021–6. februar 2022

¹ Nasjonalmuseet – Arkitektur var stengt for publikum fra 10. november 2020 til 26. mai 2021 i henhold til Oslo kommunes forskrift om forebygging av koronasmitte.

UTSTILLINGER PÅ TURNÉ

«Gustav Vigeland. Angsten står i sofaen»

«Gerhard Munthe. Eventyrlige interiører»

«Byplansjefene»

«Avtrykk»

«Lysmesterne»

«Filosofi med elever.»

- «Troll og annerledeshet»
- «Er det alltid galt å stjele?»
- «Ytringsfrihet»

«Se med hendene»

«KUNSTEN KOMMER HJEM»

«Kunstaudiens. Nasjonalmuseet i Kunststallen»

7. mai–12. september 2021

«Sommereventyr. Nasjonalmuseet på Blaafarveværket»

8. mai–26. september 2021

«Brudeferden gjennom landet»

14. mai–25. juni 2021

- Urnes stavkirke
- Kirkens bymisjon i Kragerø
- Under restaurant ved Lindesnes
- Hå mottakssenter på Jæren
- Ulstein verft i Ulsteinvik

- Trollveggen besøkssenter i Åndalsnes
- Bangsund skole i Namsos
- Furomoen sykehjem og dagsenter i Narvik
- Ølhallen i Tromsø
- Kong Oscar IIs kapell ved Grense Jacobselv
- Hjemmebesøk hos Else i Narvik
- Rena leir
- Halden fengsel
- Youngs/Oslo Pride

«Rites of Passage. Nasjonalmuseet på Kunstnernes Hus»

21. mai–1. august 2021

«Norge rundt med Nasjonalmuseet»

26. juni–3. oktober 2021

- Johan Christian Dahls *Fra Stalheim* (1842) på Voss 26. juni.
- Moderne norske møbelklassikere i Sykkylven 27. juni.
- Harald Sohlbergs *Gate i Røros* (1902) i Røros 2. juli.
- Peder Aadnes' *Slede* (1760-80) på Dokka 1. juli.
- Peder Balkes *Stefind* med bjerk (1864) i Henningsvær 28. juli.
- Grafiske verk av John Savio i Svolvær 29.–31. juli.
- Amaldus Nielsens *Morgen ved Ny-Hellesund* (1885) i Ny-Hellesund 8. august.
- Máret Anne Saras *Pile o' Sápmi Supreme* (2017) i Kautokeino 9.–13. august.
- Harriet Backers *Blått interiør* (1883) i Holmestrand 11. august.
- Lars Hertervigs *Borgøya* (1867) i Tysvær 21. august.
- Karen Holtsmarks *Mennesket og vilkårene* (1935) på Ås 1. september.
- Hannah Ryggens *Vipa på Ørlandet* (1950-tallet) på Ørlandet 2. september.
- Kitty Kiellands *Torvmyr på Jæren* på Jæren 5. september.
- Claude Monets *Kolsåstoppen* (1895) i Sandvika 16. september.
- Erik Werenskiolds *En bondebegravelse* (1883–85) i Gvarv 2. oktober.
- Theodor Kittelsens *Langt, langt borte så han noe lyse og glitre* (1900) i Lauvlia 3. oktober

«Sand i maskineriet. Nasjonalmuseet på Teknisk museum»

1. oktober 2021–24. april 2022

ARKITEKTURBIENNALEN I VENEZIA

«Det vi deler. En modell for bofellesskap»

22. mai–21. november 2021

Besøksfall

Visningssteder	2020	2021
Totalt	61 996	79 341
Nasjonalmuseet - Arkitektur ¹	4 581	13 518
Utstillinger på turné	45 777	57 926
Villa Stenersen ²	638	1 285
Det nye Nasjonalmuseet		6 612 ³

¹ Nasjonalmuseet – Arkitektur var stengt for publikum fra 12. mars til 13. mai 2020 i henhold til Oslo kommunes koronaforskrift, og fra 14. oktober 2020 til 26. mai 2021, først på grunn av vekterstreik og så på grunn av kommunens koronaforskrift.

² Villa Stenersen var stengt for publikum fra 12. mars til 23. mai 2020 i henhold til Oslo kommunens koronaforskrift, og fra 31. august 2020 til 30. mai 2021, først på grunn av renovasjonsarbeider og deretter på grunn av kommunens koronaforskrift.

³ Biblioteket og «Velkommen inn»

Årsberetning for Nasjonalmuseet 2021

INNLEDNING

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design ble etablert som en stiftelse 1. juli 2003. Stiftelsen utvikler, forvalter, forsker på, tilgjengeliggjør og formidler Norges største samling av kunst, arkitektur og design. Stiftelsen driver museumsvirksomhet i Oslo, sender utstillinger på turné landet rundt, og har aktiviteter i utlandet.

Nasjonalmuseet – Arkitektur på Bankplassen 3 var utstillingsarena i Oslo i 2021. Museet hadde i tillegg utstillinger i lokalene til, og i samarbeid med, Blaafarveværket i Modum, Dronning Sonja KunstStall, Kunstnernes Hus og Teknisk Museum i Oslo, samt en rekke andre visningssteder i forbindelse med turneene «Brudeferden gjennom landet» og «Norge rundt med Nasjonalmuseet». Museet drifter også Villa Stenersen i Tuengen allé 10 c og Mellomstasjonen på Brynjulf Bulls plass 2, ved inngangen til det nye Nasjonalmuseet.

Det nye Nasjonalmuseet på Brynjulf Bulls plass 3 er arbeidsted for de fleste av museets ansatte. Biblioteket åpnet i det nye Nasjonalmuseet 10. august. Museets eksterne verksted i Vulkan 5 ble avvirket 1. juli. All verkstedvirksomhet er nå i det nye Nasjonalmuseet. Museet disponerer også flere faste og midlertidige magasiner for oppbevaring av kunst.

INNFLYTTING I DET NYE MUSEUMSBYGGET OG FORBEREDELSE TIL ÅPNING

Etter flere utsettelse grunnet forsinkelser i Statsbyggs byggeprosjekt, kunne museet begynne innflytting av kunst inn i det nye museumsbygget 12. april 2021. En viktig milepæl var da museet startet monteringen av kunst i utstillingsarealene som planlagt, den 12. mai.

Kunstmonteringen er en hovedaktivitet frem mot åpningen i juni 2022, og gjennomføres parallelt med Statsbyggs utbedringsaktiviteter i bygget. Det har vært god fremdrift i monteringsarbeidet, til tross for tidvis strenge restriksjoner på grunn av koronapandemien og enkelte bygningsmessige utfordringer.

Forarbeid og montering av de andre utstillingene som skal åpne i det nye museumsbygget, har gått parallelt med dette arbeidet, og har også gått som planlagt gjennom 2021.

Innflytting i biblioteket startet i februar 2021, og 10. august 2021 ble det åpnet for publikum. Biblioteket har hatt til sammen 2 884 besøkende i 2021.

Utflyttingen fra Nasjonalmuseets tidligere visningssteder har fortsatt gjennom 2021. Kunstindustrimuseet (St Olavs gate 1) ble overlevert til utleier, Oslo kommune, ved årsskiftet 2021-22. Utflyttingen av samlingen, inventar og utstyr fra Nasjonalgalleriet pågikk gjennom 2021, og vil fortsette også i hele 2022.

De aller fleste anskaffelsene til det nye museet er gjort gjennom brukerutstyrsprosjektet (BUT), og er fullført i 2021. Museet har bidratt i alle faser, fra kravspesifisering og gjennomføring av konkurranse, valg av leverandør og kontraktsinngåelser, til oppfølging av leveranser og montering.

UTSTILLINGER OG PROGRAM 2021

Nasjonalmuseet hadde to åpne arenaer i 2021: Nasjonalmuseet – Arkitektur og Villa Stenersen.

I april åpnet «Fire hus. Fire kvinner. Beate Hølmebakks arkitektur basert på litterære skikkelser» i Hvelvet på Nasjonalmuseet –Arkitektur. Hølmebakks Virginia-serie (1995–2000) består av tegninger og modeller til fire hus som tar utgangspunkt i tolkning av fire litterære kvinneskikkelser.

Årets hovedutstilling i Nasjonalmuseet - Arkitektur var «Girjegumpi. Samisk kulturbibliotek», av kunstner og arkitekt Joar Nango. Samlingen rommer blant annet litteratur om samisk byggeskikk, om urfolksarkitektur generelt, arkitekturteori og postkolonial teori. Den ble vist fra 15. oktober 2021 til 6. februar 2022.

Villa Stenersen holdt åpent for besøk hver søndag i sommerhalvåret.

I tillegg satte Nasjonalmuseet i 2021 sammen et omfattende utstillings- og turnéprogram for å gjøre samlingen tilgjengelig landet rundt.

Gjennom samarbeid med Dronning Sonja KunstStall og Blaafarveværket ble høydepunkter fra samlingen vist gjennom sommersesongen, mens det på Kunstnerens hus og Teknisk museum ble vist samtidskunst, kunsthåndverk og design fra samlingen. Utstillingene hadde nærmere 100 000 besøkende.

Turneen «Norge Rundt med Nasjonalmuseet» viste 16 kunstverk på steder de har lokal tilhørighet, i alle landets fylker. Blant annet ble J.C. Dahls *Fra Stalheim* vist i Stalheim, Harriet Backers *Blått interiør* vist i kunstnerens barndomshjem i Holmestrand, Harald Sohlbergs *Gate i Røros* vist i Røros og Claude Monets Kolsåstoppen vist i Sandvika. De unike visningene ga tusenvis av mennesker over hele landet mulighet til å oppleve høydepunkter fra kunsthistorien der de bor.

I tillegg ble Tidemand og Gudes *Brudeferd i Hardanger* vist 14 steder i landet, blant annet på et mottakssenter på Jæren, i Halden fengsel, for en skoleklasse i Namsos, på et sykehjem i Narvik og i forbindelse med Pride i Oslo.

Turneene og kunstmøtene ble dokumentert og formidlet i Nasjonalmuseets digitale kanaler. Det ble jobbet målrettet inn mot lokalpresse gjennom hele året, og Nasjonalmuseet fikk presseomtale i alle landets 358 kommuner.

Fra juni 2021 har publikum blitt invitert for å se museet mens det blir til. Den gratis omvisningsserien «Velkommen inn» tilbyr fem omvisninger i uka og har vært fullbooket

hele veien. Det ble i 2021 gjennomført 287 slike omvisninger med til sammen 3 728 besøkende. Tilbudet skal fortsette ut februar 2022.

Nasjonalmuseet var ansvarlige for Den nordiske paviljongen på Arkitekturbiennalen i Venezia. Utstillingen «What We Share» var et samarbeid med arkitektkontoret Helen & Hard, åpnet i mai 2021 og ble sett av over 160 000 mennesker før den stengte i november. Temaet for biennalen var hvordan arkitekter kan skape nye felleskap, og utstillingen «What We Share» viste hvordan samarbeid og arkitektur kan skape både fellesskap og bærekraftige bomiljøer.

FORSKNING OG UTVIKLING

Forskning er en sentral del av museets samfunnsoppdrag. Museet driver fri forskning hovedsakelig innenfor fagfeltene kunsthistorie, konservering, kunstformidling og museologi. Samtidig utføres det praksisledet utviklingsarbeid innen digital samlingsforvaltning og digital formidling. Nasjonalmuseet har vært akkreditert forskningsorganisasjon siden 2020.

Antallet ansatte med doktorgrad ligger over landsgjennomsnittet blant museer støttet av Kulturdepartementet, med ni fast ansatte på museet med doktorgrad/Ph.d.. Museet finansierer to pågående Ph.d.-prosjekter innen konservering, i samarbeid med henholdsvis Universitetet i Oslo (UiO) og Universitetet i Amsterdam. Begge fullføres i 2022.

Videre bidrar museet i flere større forsknings- og utstillingsprosjekter i samarbeid med blant andre universitetene i Oslo, Bergen og Trondheim, Alte Nationalgalerie, Ateneum – Finlands Nationalgalleri, Easton Foundation, Eckbos legat, Formafantasma, KODE, Musée de la Ville de Paris, National Gallery of Art i Washington, Nationalmuseum i Stockholm og Victor Plahte Tschudi (Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo).

Resultatene av forsknings- og utviklingsarbeidet synliggjøres i Nasjonalmuseets egne utstillinger, katalogutgivelser og foredragsserier, samt i andre faglige publiseringer og som konferanseinnlegg. I 2021 publiserte museets fagpersoner syv vitenskapelige artikler/kapitler og 13 fagartikler/kapitler. De var (med)redaktør for tre bøker, og de holdt til sammen 47 foredrag og forskningspresentasjoner.

SAMLINGSFORVALTNING OG UTLÅN

Monteringen av samlingsutstillingen og de midlertidige utstillingene begynte i 2021, med naturlig nok stor aktivitet for konservering, logistikk og magasin.

Det har vært en stor økning av utlånsforespørsler fra norske institusjoner. I 2021 fikk vi inn 588 søknader¹, hvorav 335 ble innvilget. I de tilfeller der søker har fått avslag, har dette vært på bakgrunn av forhold rundt sikkerhet eller konservering. Vi ser at pandemien fortsatt påvirker visningsarenaer rundt om i landet, og at dette skaper usikkerhet. 114 søknader¹ har blitt kansellert av søkerne.

¹ Med «søknader» menes antall verk søkt om.

Å få ut sentrale norske kunstnere og verk fra Nasjonalmuseets samling til store museer og visningssteder i utlandet er en viktig oppgave for Nasjonalmuseet. Det er i 2021 gitt tilslag på 57 søknader fra utlandet, som for eksempel Orazio Gentileschis *Judit og tjenestekvinnen med Holofernes' hode* til Gallerie Nazionali di Arte Antica di Roma, Vincent van Goghs *Selvportrett* fra 1889 til Courtauld Gallery i London og Kitty Kiellands *Selvportrett* (1887) til Prins Eugens Waldemarsudde i Stockholm. Det er også gitt tilslag på en søknad fra Musee d'Orsay i Paris, som i september 2022 åpner en utstilling om Edvard Munch.

Revisjonen av langtidslån fortsatte i 2021.

INNKJØP OG GAVER

I henhold til avtalen mellom Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst, Kulturdepartementet og stiftelsene Kunstindustrimuseet og Arkitekturmuseet har museet drifts- og forvaltningsansvar for samlingene. Innsamlingsarbeid og ervervelser til samlingene er en viktig del av dette forvaltningsansvaret.

Utvikling av samlingen skjer innenfor kunst, arkitektur og design, med særlig vekt på det norske, men også med internasjonale referanser. Samlingen skal representere både fortiden og samtiden. En grunnleggende del av arbeidet er å undersøke samlingen og kartlegge skjevheter og underrepresentasjon. De seneste årene har det blant annet vært arbeidet målrettet med å øke andelen kunst av både kvinnelige og samiske kunstnere i samlingen.

I 2021 ble det kjøpt inn verk for 26 052 691 kroner, mot 25 482 114 kroner i 2020.

Museet er tildelt 6 000 000 kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til innkjøp av norsk samtidskunst, fordelt over tre år, hvorav 2 000 000 kroner ble brukt i 2021.

Avgift betalt til Bildende Kunstneres Hjelpesfond i 2021 var 0,7 mill. kroner. Det ble kjøpt inn 361 verk i 2021, og 100 verk ble gitt museet i gave. To verk ble registrert innen egen samling. Av 463 registrerte nyervervelser er 392 av norske kunstnere.

Blant gavene som ble innlemmet i samlingen er et maleri av Asta Nørregaard og en mappe med grafikk av Bruce Onobrakpeya på 27 verk. Museet mottok også en gave fra Hille Melbye Arkitekter av arkitekten Harald Hille. Tegningene er dokumentasjon av viktige bygninger som representerer interessante tendenser i den norske arkitekturen i etterkrigstiden. Kirkene var de viktigste verkene han tegnet. Serien med plantegninger er fra 1960-70 tallet.

Innkjøpskomité 2021:

Faste medlemmer

- Direktør: Karin Hindsbo
- Direktør Samling: Stina Högvist

Rullerende medlemmer

- Eldre og moderne kunst: Mai Britt Guleng / vara: Cynthia Osiecki
- Moderne og samtidskunst: Ingvild Krogvig / vara: Øystein Ustvedt
- Moderne og samtidskunst: Eva Klerck Gange / vara: Geir Haraldseth
- Design: Denise Hagströmer / vara: Anne Sommerin Simonnæs
- Kunsthåndverk: Knut Astrup Bull / vara: Inger Helene Stemshaug
- Arkitektur: Bente Aass Solbakken / vara: Birgitte Sauge
- Formidling: Ole Høeg Gaudernack / vara: Line Engen

Konservering: Kari Skytt Andersen

Registrarer: Ann-Kristin Bjørnvold og Vibeke E. Marstrand Sorø

MARKED OG FORRETNINGSDRIFT

For museumsbutikkene på Nasjonalmuseet – Arkitektur og Mellomstasjonen ble 2021 nok et år preget av pandemien, med nedstengninger og lave besøkstall. Sommeren ble brukt til en mindre oppussing av butikklokalene. Bollebar, det nye Nasjonalmuseets første spisested, åpnet dørene i 2021. Stedet er utviklet av Dugurd, som er Nasjonalmuseets leverandør av serveringsteder i det nye museet. Utleie av lokalene på Nasjonalmuseet – Arkitektur har også vært sterkt preget av pandemien i 2021. For Nasjonalmuseets nettbutikk har 2021 vært et godt år med en jevn omsetning.

Medlemsklubber

Nasjonalmuseets Venner har vært sterkt påvirket av pandemien, og har måttet utsette og avlyse de fleste arrangementer og fysiske sammenkomster gjennom året. Noe har man allikevel klart å gjennomføre, og på høsten holdt museet flere foredrag for medlemmene, også i samarbeid med Oslo-Filharmoniens Venner. Museets omvisningsprogram i det nye Nasjonalmuseet, «Velkommen inn», hadde en egen ukentlig medlemsdag, som var svært godt besøkt. I november ble en lenge planlagt endring gjennomført, og Nasjonalmuseet Venner ble til Nasjonalmuseet Medlem, etter modell fra andre museer både nasjonalt og internasjonalt. Kunstforumet 2020 har også hatt begrenset aktivitet gjennom året, med et fåtall digitale og fysiske treffpunkter. Venneforeningene til Nasjonalgalleriet, Kunstindustrimuseet og Nasjonalmuseet – Arkitektur er blitt holdt løpende orientert gjennom året i programrådsmøter.

Samarbeid og støttespillere

I 2021 ble det jobbet videre med allerede eksisterende avtaler, herunder den omfattende partnerskapsavtalen med Fredriksen Family Art Company. Inngåelse av nye avtaler ble satt på vent grunnet forsinkelser i byggeprosjektet og pandemien. Styret retter en spesiell takk til Kulturdepartementet, Sparebankstiftelsen DNB, Kathrine og Cecilie Fredriksen, Statsbygg, Universitetet i Oslo, Utenriksdepartementet, Nordisk kulturfond, Stiftelsen Scheibler og ArkDes for samarbeid og støtte gjennom året.

FORMIDLING OG PUBLIKUM

Museet opprettholdt i 2021 et innholdsrikt formidlings- og arrangementstilbud, tross store begrensninger som følge av pandemien. Mye av formidlingen ble gjennomført digitalt.

Foredragsserien «Mot et nytt museum» har som mål å gi publikum et innblikk i arbeidet med samlingsutstillingen i det nye Nasjonalmuseet. Det ble gjennomført ni foredrag i 2021, alle digitale. Serien har hatt økende popularitet og avsluttes med to digitale arrangementer i 2022.

Strømmeserien «Tett på» / «Close Encounters» tilbyr publikum nærkontakt med noen av Nasjonalmuseets hovedverk. Konseptet ble gjennomført ni ganger i 2021, og er blitt godt mottatt av publikum både i Norge og utlandet.

«Streken» er et formidlingsopplegg som har en praktisk tilnærming til kunstformidling. Museet har i samarbeid med seks kunstnere gjennomført seks digitale og seks fysiske workshops med blant annet graffiti, tegnemetode, tegne med tråd, samt tusj og fot som tema.

Nasjonalmuseets årlige formidlingsseminar ble avviklet over to dager i november 2021 i samarbeid med Norges Museumsforbund. «Spreng grensene! Formidling blir forskning» ble et fysisk arrangement som også ble strømmet.

Nasjonalmuseet var i 2021 igjen medarrangør til «Øyepå-festivalen», som er en nasjonal arena for visuell kunst til Den kulturelle skolesekken.

Prosjektet «Blikkåpner» er et samarbeid mellom Nasjonalmuseet, Kunstnernes Hus og Astrup Fearnley Museet som startet opp i august 2020. Femten ungdommer i alderen 16-19 år (en fra hver bydel i Oslo) er med og skal lage kunstformidling som passer til deres egen målgruppe. Prosjektet er støttet av Sparebankstiftelsen DNB. Det er søkt om videreføring av prosjektet for skoleåret 2022/2023.

«Velkommen inn» kalles omvisningene som publikum har kunnet delta på i det nye museet. Ideen har vært å gi publikum en mulighet til å bli bedre kjent med det nye bygget og la de få komme bak kulissene mens kunsten monteres. Til sammen har det blitt gjennomført 610 omvisninger i det nye Nasjonalmuseet, på Nasjonalmuseet – Arkitektur, Villa Stenersen og Mellomstasjonen, hvorav 287 var «Velkommen inn».

Med periodevis nedstenging av fysiske publikumstilbud ble digitale formidlingsaktiviteter ekstra viktige. Store satsninger fra museet, som Veneziabiennalen og turneene «Brudeferden over landet» og «Norge rundt med Nasjonalmuseet», hadde også digitale uttak som sikret at disse tilbudene nådde ut til ulike målgrupper over hele landet.

Nasjonalmuseet.no hadde en økning i trafikken løpet av fjoråret på 33 prosent, fra 778 000 økter i 2020 til 1 040 000 økter i 2021. Den mest besøkte innholdskategorien var den digitale samlingen (ca. 784 000 sidevisninger).

På Instagram og Facebook hadde museet totalt 132 000 følgere ved utgangen av 2021, en økning på 15 prosent fra året før. Engasjementet i kanalene har imidlertid økt mer. På Instagram økte engasjementet (kommentarer, liker-klikk og reaksjoner på innlegg) med 62 prosent, sammenlignet med året før. På Facebook økte det med hele 96 prosent. Økningen skyldes både organisk og annonsert innhold.

I sosiale medier var formidlingen av turneene «Brudeferden over landet» og «Norge rundt med Nasjonalmuseet» blant satsningene. Filmer, innlegg og strømminger gjorde at utstillinger og visninger i lukkede rom, eller på små steder, ble tilgjengelig for et langt større publikum. Museet har fortsatt med direktesendinger på Facebook og YouTube i 2021, og har hatt totalt 35 sendinger gjennom året. Museet har også avholdt 16 verksteder på Zoom.

Nasjonalmuseet har prøvd ut TikTok i større grad i året som gikk, hovedsakelig med en kampanje tilknyttet eksterne aktører. Videoene som henter inspirasjon fra museets åpningsutstilling «Jeg kaller det kunst» ble også annonsert. Dette har blant annet resultert i en video med 900 000 visninger. Museet har fortsatt et beskjedent nedslagsfelt på TikTok når det gjelder organisk (ikke-annonsert) innhold.

SENTRALE RISIKOER

Fram mot åpning av Nasjonalmuseet i juni er det to hovedgrupper av risikoer som følges spesielt tett.

Den ene er pandemi- og sykdomsrelaterte risikoer. Det er risiko for at restriksjoner utenfor museets påvirkning kan få konsekvenser for ferdigstillelse av utstillinger og andre aktiviteter som er kritiske for åpning. Eksempler på dette kan være reiserestriksjoner, pålegg om hjemmekontor, avstandsregler eller antallsrestriksjoner. Pandemien kan være mindre truende nå enn tidligere fordi mange aktiviteter i museet nærmer seg ferdigstillelse og fordi regjeringen la frem nye retningslinjer 1. februar 2022.

Risiko for sykdom er fremdeles stor. Dette gjelder blant annet sykdom i forbindelse med koronapandemien og eventuelle virus epidemier slik som influensa. Sykdom som følge av høy arbeidsbelastning er også noe museet har oppmerksomhet på. Sykdom kan påvirke fremdriften, spesielt fordi det er sterk avhengighet knyttet til enkeltpersoner med

spisskompetanse innenfor flere fagfelt. Museet følger offentlige smittevernregler og har gode rutiner knyttet til smittevern for å bidra til at smitten er så lav som mulig. Det er tett dialog med myndighetene om eventuelle søknader om fritak fra reiserestriksjoner ved behov.

Den andre gruppen av risikoer er knyttet til ferdigstillelse av bygget. Tekniske utfordringer i utstillingsrommene, for eksempel elektro- og lysproblematikk kan påvirke museets arbeid med å ferdigstille utstillingene fram mot åpning. Ferdigstillelse og reparasjoner av byggetekniske elementer som ikke er knyttet til utstilling, for eksempel kunstporten, vareportene, heiser, elektroarbeid, innjustering av ventilasjonsanlegg, ferdigstillelse og eventuelle endringer av dører, kan påvirke om museet kan ferdigstille sitt arbeid i tide til åpning. Denne gruppen av risikoer følges opp gjennom tett kontakt med Statsbygg og leverandører.

Totalt sett vurderes risikobildet å være på et akseptabelt nivå, men byggetekniske utfordringer må følges tett opp fram mot åpning.

PLAN FOR KOMMENDE PERIODE OG STYRETS STRATEGI

Det kommende året er en vellykket åpning hovedmålet. Åpningsdatoen er satt til 11. juni 2022. Gjennom arbeid med strategiens målområder skal Nasjonalmuseet berøre publikum ved å gi et mangfoldig tilbud, utvikle samlingene via innspill fra publikum og andre profesjonelle samarbeidspartnere, samt være en attraktiv fagfelle i forskningsmiljøer. Nasjonalmuseet skal være en drivkraft for kunstmuseene og en tydelig stemme i kulturlivet. Åpningsutstillingen «Jeg kaller det kunst» og samlingsutstillingen vil være trekkplastre som skal danne grunnlag for høye besøkstall og bidra til økt egeninntjening. Gode tilbud til publikum via arrangementer som konserter, kunstdebatter og annet vil også bidra til økte egeninntekter. For å støtte opp under museets visjon om å gjøre kunsten tilgjengelig for alle og hver enkelt, samt reflektere samfunnet og tiden vi lever i, jobbes det aktivt med verdiene «Være åpen», «Være uredde» og «Gi anerkjennelse».

PERSONAL OG ARBEIDSMILJØ

Ved utgangen av 2021 hadde Nasjonalmuseet 252 fast ansatte og 32 midlertidige ansatte, til sammen 284 ansatte. Omregnet til årsverk tilsvarer dette 268,7 årsverk. 253 ansatte er i 100 prosent stilling, mens 31 ansatte jobber deltid.

Nasjonalmuseet er IA-bedrift, og museet har avtale med Synergi Helse om bedriftshelsetjenester. Sykefraværet i 2021 var på 4,3 %, en økning på 0,9 prosentpoeng fra 2020. Årsaken til denne økningen kan knyttes til koronapandemien og økning av sesongrelatert sykdom. Sykefraværet følges opp med konkrete tiltak av HR-avdelingen og ledere.

Det var fire uttak av foreldrepermisjon, med et snitt på 27,4 uker.

Ufrivillig deltid blant kvinner og menn er ikke kartlagt per dags dato, men kartlegging vil finne sted, og bli rapportert på, i 2022. Det kan nevnes at på grunn av museets turnus er det hensiktsmessig med en viss andel deltidsarbeidende.

Nasjonalmuseet har tett samarbeid med de tre arbeidstakerorganisasjonene Forskerforbundet, Negotia og Norsk Tjenestemannslag. Arbeidsgiver har opptil to møter i måneden med de tillitsvalgte, og dette er viktige fora for å sikre likestillings- og diskrimineringsarbeidet i rekrutteringsprosesser, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelser og utviklings- og tilretteleggingsmuligheter.

Kjønnslikestilling

Kjønnsfordelingen blant Nasjonalmuseets ansatte er 63,7 prosent kvinner og 36,3 prosent menn. Ved årets slutt er det fire kvinner og fire menn i ledergruppen. I seksjonsledergruppen er det åtte kvinner og fem menn.

Lønns gjennomsnittet uten ansatte i lederstillinger var 594 782 kroner for kvinner og 595 439 kroner for menn. Lønns gjennomsnittet for alle ansatte, medregnet ledere, var 621 437 kroner for kvinner, og 627 831 kroner for menn. Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på ulike stillingsnivåer, samt kjønnsfordeling på ulike stillingsnivåer er ikke kartlagt p.t., da det til nå ikke har vært hensiktsmessig. Nytt lønnsystem vil gjøre detaljerte uttrekk enklere og mer korrekt fra 2023.

Grunnen til at differansen i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn øker når lederne blir lagt til, er at lønn for ledere har mindre innvirkning på totalsnittet for kvinner på grunn av den totale kjønnsfordelingen i institusjonen (63,7 % kvinner, 36,3 % menn).

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

Vårt likestillingsarbeid er forankret i Nasjonalmuseets ulike strategier, personalpolitikk og retningslinjer, blant annet museets etiske retningslinjer. Museet utarbeidet i 2021 en mangfoldsstrategi for perioden 2022 – 2025. Det er etablerte retningslinjer for å hindre generell trakassering, konflikter, mobbing og seksuell trakassering, med tilhørende varslingssystem. Arbeidet med å fremme likestilling og hindre diskriminering er ellers inkludert i den øvrige personalpolitikken i Nasjonalmuseet.

Nasjonalmuseet arbeider aktivt, målrettet og planmessig med å fremme likestilling og mangfold, og for å hindre diskriminering. Arbeidet omfatter rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelser, utviklingsmuligheter, tilrettelegging, samt muligheter for å kombinere arbeid og familieliv.

Undersøkelser og kartlegginger

Nasjonalmuseet gjennomfører årlig en risikovurdering av det fysiske arbeidsmiljøet for å kartlegge farer og problemer, vurdere risiko og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. I risikovurderingen av det fysiske arbeidsmiljøet er hovedverneombud, verneombud, bedriftshelsetjenesten og administrasjonens HMS-ansvarlige involvert.

Nasjonalmuseet gjennomfører medarbeiderundersøkelser årlig. Nytt for årets medarbeiderundersøkelse (desember 2021) er at den også kartlegger om medarbeider i løpet av de seks siste månedene har blitt utsatt for eller vært vitne til mobbing og/eller trakassering på arbeidsplassen.

BÆREKRAFT

Nasjonalmuseet har i 2021 arbeidet med å utvikle en tydelig miljø- og bærekraftprofil. Det nye museet er et forbildeprosjekt i FutureBuilt, som er Oslo-regionens satsning på de mest ambisiøse byggeprosjektene innen utvikling av klimanøytrale løsninger og arkitektur med høy kvalitet. Prosjektene som går inn i FutureBuilt må oppfylle et sett med kvalitetskriterier, og dokumentere at disse kriteriene oppfylles. FutureBuilds krav til forbildeprosjektene er at klimagassutslipp reduseres med 50 prosent sammenliknet med dagens standard innen områdene transport, energi- og materialbruk.

Våren 2021 ble Nasjonalmuseet Miljøfyrtårn-sertifisert. Med sertifiseringen innførte museet et styrings- og ledelsessystem som skal følge opp miljøtiltak innenfor ulike aspekter i museets virksomhet. For å beholde sertifikatet, forplikter museet å rapportere årlig på kontinuerlig CO₂-reduksjon innenfor avfallshåndtering, energibruk og transport. Videre skal museet vise til systematisk og kontinuerlig forbedring innenfor områdene HMS og arbeidsmiljø.

Stiftelsen er ikke involvert i virksomhet som medfører forurensning av det ytre miljø. Stiftelsen driver kildesortering.

ØKONOMISKE FORHOLD

Samlet egenkapital pr. 31.12.2021 utgjør 489,5 mill. kroner, en økning på 79,5 mill. kroner fra 31.12.2020. Nedenfor vises en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av foretakets virksomhet og dens stilling:

- Bunden avsetning til innkjøp av kunst pr. 31.12.2021 utgjør 8,6 mill. kroner.
- Annen egenkapital pr. 31.12.2021 utgjør 479,9 mill. kroner.
- Driftsinntekter i 2021 utgjorde 905,0 mill. kroner mot 799,5 mill. kroner i 2020.
- Egeninntektene i 2021 utgjorde 9,4 mill. kroner mot 9,1 mill. kroner i 2020.

- Gaver og donasjoner i 2021 utgjorde 13,8 mill. kroner mot 4,7 mill. kroner i 2020.
- Driftskostnader i 2021 utgjorde 827,4 mill. kroner mot 549,6 mill. kroner i 2020, og driftsoverskuddet utgjorde 77,7 mill. kroner i 2021 mot 249,9 mill. kroner i 2020.
- Overskudd etter finansposter utgjorde 79,5 mill. kroner i 2021 mot 253,2 mill. kroner i 2020.
- Likviditeten i 2021 har vært god. Bankinnskudd og kontanter er pr. utgangen av 2021 på 549,8 mill. kroner.
- Det er i 2021 aktivert investeringer for til sammen 1,3 mill. kroner.

Fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet, og det bekreftes at grunnlaget for fortsatt drift er til stede.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Styret foreslår at årets overskudd på 79 525 391 kroner overføres til annen egenkapital.

ANDRE FORHOLD

Det er for 2021 ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres ansvar overfor virksomheten og tredjepersoner.

Oslo, 17. februar 2022

The image shows six handwritten signatures of the board members of Nasjonalmuseet, arranged in two rows of three. Each signature is accompanied by the name and title of the member in printed text below it.

Jan Grue Styremedlem	Marte Møræus Hansen Styreleder	Mari Hvattum Styremedlem
Vibeke Waailann Hansen Styremedlem	Axel Frederick Meyer Styremedlem	Ann Kristin Sævi Styremedlem

Noen høydepunkter fra året

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Frode Larsen

Kulturminister Abid Raja bar det første kunstverket, et par sko som tilhørte Dronning Maud, inn i det nye museet 12. april.

Fra utstillingen «Fire hus. Fire kvinner. Beate Hølmebakks arkitektur basert på litterære skikkelser» på Nasjonalmuseet – Arkitektur. Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Gipskulpturen *Dagen og Natten*, en avstøpning av en av Michelangelos skulpturer fra graven til Giuliano de' Medici i Basilica di San Lorenzo i Firenze, ble montert på oppstartsdagen for kunstmontering i det nye museet 10. mai.

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Biblioteket i det nye Nasjonalmuseet åpnet for publikum 10. august.

Fra utstillingen «Girjegumpi. Samisk arkitekturbibliotek» på Nasjonalmuseet – Arkitektur.

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Foto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørkli

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

«Kunstaudiens. Nasjonalmuseet i Kunststallen» åpnet 7. mai med en digital åpning med Dronning Sonja og Nasjonalmuseets direktør Karin Hindsbo.

Det er en veldig stor glede, Karin Hindsbo, å vise deg den utstillingen vi har gjort sammen.

«Sommereventyr. Nasjonalmuseet på Blaafarveværket» ble vist fra mai til september. Foto. Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Fra «Rites of passage. Nasjonalmuseet på Kunstnernes Hus».

Foto: Teknisk museum / Håkon Bergseth

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Fra «Sand i maskineriet. Nasjonalmuseet på Teknisk museum».

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

«Norge rundt med Nasjonalmuseet» brakte seksten verk fra Nasjonalmuseets samling til steder over hele Norge, blant andre Harriet Backers *Blått interiør* (1883) til Holmestrand, Måret Anne Saras *Pile o' Sápmi Supreme* (2017) til Kautokeino, Harald Sohlbergs *Gate i Røros* (1902) til Røros og Karen Holtsmarks *Mennesket og vilkårene* (1935) til Ås.

Foto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørkli

Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik

Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik

Foto: Nasjonalmuseet / Frode Larsen

Tidemand og Gudes *Brudeferd i Hardanger* ble sendt på turné til fjorten visningssteder over hele landet, blant annet Under restaurant ved Lindesnes, Furumoen sykehjem og dagsenter i Narvik, Kong Oscar IIs kapell ved Grense Jacobselv og Trollveggen besøkscenter i Åndalsnes. Vi tok også med verket på en spesialvisning hjemme hos Else i Narvik.

Du får din egen private visning i bilen

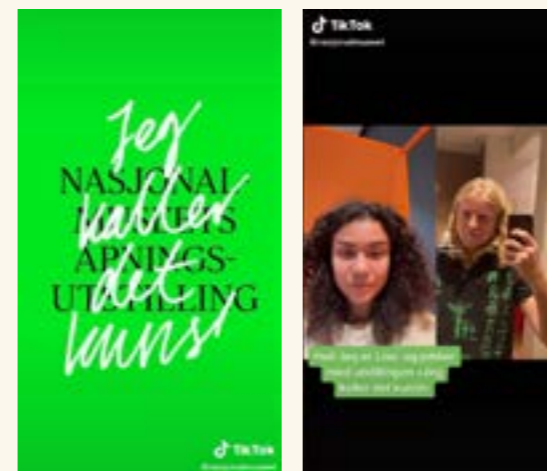
Nasjonalmuseet sto for utstillingen «Det vi deler» («What we share») sammen med arkitektkontoret Helen & Hard i den nordiske paviljongen på arkitektbiennalen i Venezia. Foto: Nasjonalmuseet / Annar Bjørgli

Fra juni ble publikum invitert til inn i det nye museet mens det ble ferdigstilt i omvisningsserien «Velkommen inn». Omvisningene var gratis og i løpet av året benyttet over 3 700 mennesker seg av tilbudet, som fortsetter ut februar 2022. Foto: Nasjonalmuseet / Frode Larsen

Bollebar, det nye Nasjonalmuseets første serveringssted, åpnet 3. september. Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg

Museet var som vanlig svært aktivt på sosiale medier og hadde blant annet en kampanje på TikTok i forbindelse med «Jeg kaller det kunst», den første utstillingen i Lyshallen i det nye Nasjonalmuseet.

Et utvalg nyervervelser i 2021

Carl Nesjar, *Verk av Tore Haalands i Høyblokka*, antakelig 1958. Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik. © Nesjar, Carl/BONO.

Hans Ragnar Mathisen, *Ceavccageadje*, 1996. Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik. © Mathisen, Hans Ragnar/BONO

Aage Storstein, *Selvportrett i collage*, 1931. Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik. © Storstein, Aage/BONO.

Asta Nørregaard, *Kristus kommer*, antakelig 1881. Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland

Else Marie Hagen, *Diverse tilhørende elementer*, 2019. Foto: Nasjonalmuseet / Børre Høstland. © Hagen, Else Marie/BONO

Christian Krohg, *Gatescene*, 1880-tallet. Foto: Nasjonalmuseet / Andreas Harvik

Katarina Spik Skum og Joar Nango, *Rákkas #6* (2021). Foto: Nasjonalmuseet / Ina Wesenberg. © Skum, Katarina Spik og Nango, Joar/BONO

Wilhelm Freddie, *Ars Konstserie*, 1945. Nasjonalmuseet / Andreas Harvik. © Freddie, Wilhelm/BONO

Lucie Rie, *Flared Fluted Bowl*, ca. 1980. Foto: Nasjonalmuseet / Frode Larsen

Årsregnskap 2021

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Resultatregnskap

	Note	2021	2020
Offentlig tilskudd fra KUD	2	881 370 000	785 500 000
Andre offentlige tilskudd	2	462 189	218 780
Andre tilskudd og gaver		13 803 367	4 690 387
Inntekter tullsk		1 646 148	831 138
Billettinntekter		1 406 887	247 394
Andre driftinntekter	3	6 341 405	7 997 629
Sum inntekter		905 030 086	799 485 378
Lønnskostnader og andre personalkostnader	4	208 415 000	175 781 201
Pensjonskostnader	11	18 194 144	17 715 100
Innkjøp av eksterne tjenester	4	48 131 401	24 790 634
Utstillingskostnader		62 897 308	41 857 012
Innkjøp av varer		6 340 500	3 650 660
Vækthold		50 913 708	20 457 838
Husleie og lagerleie		333 119 304	199 529 083
Andre driftkostnader		71 023 667	36 718 502
Innkjøp til samlingene		26 052 691	25 445 910
Avskrivninger	5	2 200 259	3 669 517
Sum kostnader		827 372 303	849 618 825
Driftresultat		77 657 783	249 866 553
Finansinntekter		2 100 908	4 118 034
Finanskostnader		293 327	757 064
Sum finansielle poster		1 807 581	3 360 970
Årsresultat		79 465 364	253 230 822
Disponering av årsresultat			
Overført til annen egenkapital	10	79 465 364	253 230 822
Sum disponering av årsresultat		79 465 364	253 230 822

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Balanse	Note	31.12.21	31.12.20
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Ullvel-Moe Paviljongen	8	11 290 000	13 125 000
Inventar, verkøy og lesere	5	1 713 927	1 051 959
Anlegg under utførelse	5	2 043 620	680 808
Transport	5	215 083	-
Sum varige driftsmidler		15 262 630	14 857 767
Finansielle anleggsmidler			
Overfinansierte pensjonsopptøstelser	11	4 189 660	3 698 958
Sum anleggsmidler		19 452 290	18 556 725
Omløpsmidler			
Varebeholdning	6	7 698 855	4 462 617
Fordringer			
Kundefordringer	7	4 547 576	3 630 250
Tilgode merverdiavgift		33 232 133	21 509 265
Forskjuddbetalte kostnader/betalte inntekter	8	84 563 775	79 293 917
Sum fordringer		122 343 484	104 433 432
Bankinnskudd og kontanter	9	649 764 984	441 820 848
Sum omløpsmidler		679 797 300	550 906 898
Sum eiendeler		899 249 590	809 463 622

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Balans	Note	31.12.21	31.12.20
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Drumkapital	10	1 000 000	1 000 000
Egenkapital med selvplagte retningslinjer	10	8 621 200	8 621 200
Annen egenkapital	10	479 833 232	400 367 866
Sum egenkapital		489 514 432	400 989 066
Gjeld			
Kortiktig gjeld			
Leveringsgjeld	12	149 287 318	102 401 606
Skyldige offentlige avgifter	13	56 955 381	13 281 190
Tilskuddsgjeld	1	19 143 536	25 489 034
Annen kortiktig gjeld	14	24 908 878	18 682 690
Sum kortiktig gjeld		210 295 114	159 854 520
Sum gjeld		210 295 114	159 854 520
Sum egenkapital og gjeld		489 514 432	400 989 066

Oslo, den 17.02.2022

Styret i Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst

 Marit Merkus Stjernen Jan Grue Ellen Tvedt Klengenborg

 Leder Medlem Medlem

 Asel Frederick Meyer Mari Hustum

 Ansattes representant Medlem

 Vibeke Waalen Hansen Karin Hindebo Ann Kristin Sævi

 Ansattes representant Direktør Ansattes representant

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Noter

Note 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balansen, noter, opplysninger og kontantstrømsoppgjøring, og er utarbeidet i samsvar med stiftelsesloven, regnskapsloven og god regnskapspraksis i Norge gjeldende pr. 31. desember 2021. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper og klassifiseringer av elementer og gjeldt følge regnskapslovens definisjoner. Årsregnskapet for 2021 omfatter perioden 01.01.2021 til 31.12.2021.

Regnskapsprinsipper for vesentlige regnskapsposter

Innskuddsfølgeløspunkt

Tilskudd fra stat og andre offentlige institusjoner klassifiseres i den perioden de er tilrettet for, hvilket normalt vil falle sammen med utbetalingsåret. Tilskudd som er avsett til spesielle prosjekter inkluderes på det tilskuddsforholdet som har juridisk rett til tilskuddet, det er innlagt sikret av inntekten vil bli utbetalt og den kan måles pålitelig. Øvrige inntekter resultatføres når de er oppjent, det vil si ved innbetalingspunktet ved salg av varer og tjenester.

Kontantstrømsoppgjøring

Kontantstrømsforholdet til det året avsluttes oppgjort.

Vurdering av forskjeller

Vurdering av forskjeller mellom balansen til årsskiftet og brukte akkumulerte verdier. Dermed den enkelte verdien av et differanse eller lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være fortløpende, nedskrivelse av forskjeller til virkelig verdi.

Auktsionering

Auktsionering av verk vurderes til det laveste av kostpris eller "fordi er - fordi ut"-prinsippet og antatt salgpris. I tillegg til kostpris, auktsioneringer er klassifisert som annen arbeidskostnad.

Varelager

Balanseringen av verk vurderes til det laveste av kostpris eller "fordi er - fordi ut"-prinsippet og antatt salgpris.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med forbehold av forventet tap.

Gjeld

Gjeld klassifiseres etter normalt gjeldsforhold.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Regnskapsføring av pensjon følger NIS 6. Lineær oppføringsprofil og forventet studium som oppføringsgrunnlag er lagt til grunn. En ytelserplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelserplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som er avsett til møte ved pensjonering. Pensjonsforpliktelser er normalt avhengig av flere faktorer som alder, antall år i arbeid og lønn. Den forventede lønnsveksten knyttet til pensjonsplaner er utvirket av de definerede planene på lønnsveksten minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (virkelige betingelser for å finansiere utbetalingen). Justert for ikke resultater som utvirket og ikke resultater som knyttet til tidligere perioder pensjonsoppføring. Pensjonsforpliktelser vurderes over forventet gjensvarende oppføringsprofil. Det samme gjelder vedrørende som stykkes og informasjon eller endringer i de aktuelle lønnsvekstene i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidlene (forpliktelser). Pensjonen oppgjort kravene i lov om obligatorisk pensjonsplan. Fra 1. januar 2016 ble en annen pensjonsmodell i Stens Pensjonsplan benyttet. Dette medførte en planering hvor den forventede pensjonsforpliktelser ble brakt til oppgjort i regnskapsåret 2015. Den nye pensjonsmodellen er en forpliktsordning som regnskapsføres som en avsett til innskuddsplan pensjonsforpliktelser. 40 personer er utbetalt fremdeles av den gamle pensjonsordningen gjennom KLP.

Kontantstrømsoppgjøring

Kontantstrømsoppgjøringen utarbeides etter den innbakte metoden. Livsløpsplaner omfatter kontanter og betrimkostnader.

Note 2

Offentlige tilskudd

	2021	2020
Tilskudd fra KLP	361 279 000	288 800 000

Andre offentlige tilskudd

	2021	2020
Lønnskostnader	100 000	47 800
Tilskudd fra Kulturidde	100 000	-
Nordisk Kulturfond	101 989	177 180
Sum andre offentlige tilskudd	602 989	224 980

Nasjonalmuseet har også mottatt 100 verk i gave gjennom året.

Note 3

Andre differanseposter

I andre differanseposter inngår følgende informasjon: konsernverdi, bok, år og salg av bilder, utstilling og andre inntekter.

Note 4

Andre personalkostnader

	2021	2020
Lønnskostnader	171 208 846	148 737 326
Fulktidspensjoner	28 574 617	22 165 917
Andre personalkostnader	8 533 900	8 877 366
Sum lønn og personalkostnader	208 317 363	179 780 609

Antall faste og engangste årverk ved årsskiftet

	2021	2020
ÅR	274	240

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Noter

Gjeldingsår	2 021	2 020
Sjøl	1 163 808	1 163 808

Gjeldingsår ifl. beredte personer, 2021	Sjøl	Faslekn	Verdi ifl.	
			personforplikta	Annen gjeldingsår
Kunstnerne	1 858 283	162 137	8 770	2 048 200

Gjeldingsår ifl. beredte personer, 2020	Sjøl	Faslekn	Verdi ifl.	
			personforplikta	Annen gjeldingsår
Kunstnerne	1 863 000	179 282	8 933	2 049 215

Debeten ble avsluttet 1. juni 2021. Debetens samlede utbetalte gjeldingsår er angitt over.
Debeten er avsluttet i en åremålingsperiode på 6 år, med mulighet for fornyelse/ytterligere en periode. Debetens lengde i pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse på 6 år er med utgangspunkt i gjeldingsår i Nasjonalmuseet. Ved utløp av åremålingsperioden har debetaren rett på innvil 1 år utbetalt. Etterlønnen reduseres med eventuelle lønns- og arbeidsgiveravgifter i perioden. Ved forlengelse av utløp av åremålingsperioden eller avsluttet fra Statens Pensjonskasse, har debetaren rett på 1 år utbetalt tillegg 8 lønns- og arbeidsgiveravgifter. Når på utbetalt lønns- og arbeidsgiveravgifter er det aktuelt eventuelt ny arbeidsgiveravgifter.

Reviser

Ordinært konsolidert revisjonsrapport utgjør seg ifl. netto for 179 798,-
Annen årsrapport for revisor utgjør seg ifl. netto for 3 295,-

Note 6

Varige driftskostnader

	Utlånstilbø Revisjonen	Reviser, verktyg og leaset	Arbeid under utførelse	Sikkerhetsutrust	Publiserte	Transport	Sum
Historisk kostpris	57 500 000	4 182 117	600 808	367 480	793 340	-	43 433 745
Tilgang i løpet av året	-	834 732	1 940 818	-	969 079	222 900	3 275 129
Avskrivning av driftskostnader	26 270 000	3 098 287	-	367 480	820 073	7 417	30 373 857
Balansverdi ved 31.12.21	31 230 000	1 920 562	2 540 826	-	942 346	215 483	34 839 217
Arbeidskostnader	1 878 000	343 798	-	-	84 193	7 417	2 293 208

Økonomisk levetid	levetid 2 år	levetid 3 år	levetid 3 år	levetid 3 år	levetid 3 år
Avskrivningsgrad	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Allokeringen/allokeringsgraden av driftskostnader ble endret i 2018.

Balansgrunnlaget for driftskostnader skyldes oppbygging i forbindelse med overgangen til nytt regnskapsystem 1. januar 2018.

Note 8

Varebeholdning

Lageret ved 31. desember:

	31.12.2021	31.12.2020
Varebeholdning	4 402 417	1 247 142
Varebeholdning	3 248 218	3 205 475
Varebeholdning i år	7 650 635	4 452 617

Note 7

Kundefordringer

	31.12.2021	31.12.2020
Kundefordringer	4 587 378	3 680 290
Debetorerbeholdning	20 000	20 000
Totalt	4 607 378	3 700 290

Note 8

Forsikringsbetalt kostnadspliktige forpliktelser

	31.12.2021	31.12.2020
Forsikringsbetalt kostnader	84 511 705	79 263 617
Annen forsikringspliktige forpliktelser	2 000	0
Totalt	84 513 705	79 263 617

Note 9

Bankinnskudd og kortbeholdninger

	31.12.2021	31.12.2020
Kortbeholdninger og bankinnskudd	543 754 964	441 820 640
Harvare skattebetalt	7 709 868	8 541 780
Totalt	551 464 832	450 362 420

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Årsregnskap 2021

Noter

Note 10

Egenkapital	Grunkapital	Egenkapital med reservasjoner	Annen EK	Sum
I tillegg til				
Egenkapital 31.12.2020	1 000 000	8 621 208	400 357 966	409 979 174
Oppbeholdning av årsresultat	-	-	79 505 261	79 505 261
Egenkapital 31.12.2021	1 000 000	8 621 208	479 863 227	489 314 435

Note 11

Pensjonsforpliktelser/pensjonskostnader

Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) som omfatter i alt 281 personer, og Kommunaltattets Landspensjonskasse (KLP) som omfatter 49 personer.

Pensjonene er i hovedsak enligangs av året oppgjøringsår, men også ved oppgjøringsår og utbetalt på utløp av utbetalt lønns- og arbeidsgiveravgifter.

Tillegg til den utbetalt lønns- og arbeidsgiveravgifter i SPK og KLP har virksomheten en utbetalt forpliktelser i AFP-ordningen.

Stiftelsens samlede forpliktelse er 3 239 345,- (2 %) egenbetalt av års netto pensjonskostnader.

	2021	2020
Års pensjonskostnader	-	-
Netto av års pensjonsoppgjøring	318	335
Netto kostnad på pensjonsforpliktelser	(267)	(744)
Arbeidsgiverkontribusjon	18	52
Resultatført gjeldning	541	690
Planbetalt	-	-
Arbeidsgiveravgifter	(18)	(20)
Netto pensjonskostnader	278	183
Balansført netto forpliktelser:		
Oppgjørte pensjonsforpliktelser	21 053	19 048
Pensjonsforpliktelser (på markedsverdi)	(18 822)	(18 977)
Netto resultatført viking av skattebetalt	(3 885)	(4 388)
Arbeidsgiveravgifter	(1 180)	(1 052)
Balansført netto forpliktelser	14 796	(5 369)
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente	1,00 %	1,00 %
Forsvart lønnsregulering	2,00 %	2,00 %
Forsvart pensjonsregulering	1,45 %	0,90 %
Forsvart G-regulering	2,25 %	1,75 %
Forsvart anskaffelse på forutsetninger	3,30 %	2,40 %

Note 12

Levingsforplikt

	31.12.2021	31.12.2020
Levingsforplikt	149 287 318	102 401 906
Totalt	149 287 318	102 401 906

Note 13

Skyldige offentlig utgifter

	31.12.2021	31.12.2020
Skyldige offentlig utgifter	7 709 868	8 541 780
Arbeidsgiveravgifter	8 165 412	8 740 918
Totalt	15 875 280	17 282 698

Note 14

Annen forpliktlig gjeld

	31.12.2021	31.12.2020
Annen forpliktlig gjeld	18 779 033	18 388 008
Annen forpliktlig gjeld	8 129 248	2 004 084
Totalt	26 908 281	20 392 092

STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	Note	2021	2020
Årsresultat	10	79 525 391	253 230 822
Endring i pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	11	(290 702)	(214 110)
Ordinære avskrivninger	5	2 290 259	3 669 517
Endring i varelager	6	(3 246 216)	(3 205 475)
Endring i kundefordringer	7	(717 326)	(999 464)
Endring i leverandørgjeld	12	46 885 712	22 206 812
Endring i andre tidsavgrensninger	1,10,13,14	(13 237 853)	(31 929 391)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		111 209 266	242 758 710
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	8	(3 275 129)	(853 208)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(3 275 129)	(853 208)
Netto endring i likvider		107 934 137	241 905 502
Likviditetsreserve pr. 1.1.	9	441 820 847	199 915 345
Likviditetsreserve pr. 31.12	9	549 754 984	441 820 847

